Published on (https://bnm.md)

30.09.2019

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru trimestrul II 2019 (date provizorii)

Conturile internaționale pentru trimestrul II 2019 (date provizorii) – materialul analitic integral [1]

Panelul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale [2]

Contul curent al balanței de plăți a Republicii Moldova, în prima jumătate a anului 2019, s-a caracterizat prin continuarea tendinței de creștere a deficitului, însă cu un tempou mai moderat comparativ cu perioadele precedente. Deficitul contului curent s-a adâncit ca urmare a contribuției negative din partea balanței bunurilor; suplimentar, a scăzut excedentul veniturilor secundare. Evoluția balanței serviciilor și a balanței veniturilor primare a influențat contul curent în sensul îmbunătățirii.

Exportul de bunuri înregistrat în balanța de plăți a avut o evoluție neuniformă: dacă în trimestrul I 2019 exportul și-a restabilit creșterea, după scăderea din a doua jumătate a anului 2018, în trimestrul II 2019 acesta s-a diminuat din nou. Deși exporturile s-au majorat ca volum fizic (+13,8 la sută în trimestrul I 2019 și +3,1 la sută în trimestrul II 2019), prețurile bunurilor exportate au fost în scădere (-5,1 la sută și -4,3 la sută, respectiv). De asemenea, precipitațiile abundente însoțite de grindină din primăvara anului 2019 au compromis o parte din producția vegetală, care a scăzut în ianuarie-iunie 2019 cu 8,8 la sută față de perioada similară a anului precedent, influențând negativ exporturile și motivând importurile compensatorii. Din punct de vedere geografic, de menționat că exporturile de bunuri către piețele tradiționale – UE și CSI – s-au diminuat față de ianuarie-iunie 2018 (-9,2 la sută și -2,8 la sută), în timp ce categoria „alte țări", în special Turcia, a înregistrat o majorare semnificativă a exportului de bunuri (+45,7 la sută).

Majorarea importului de bunuri în ianuarie-iunie 2019 a fost alimentată de sporirea formării brute de capital fix (+20,3 la sută comparativ cu ianuarie-iunie 2018), care poate fi asociată cu reducerea presiunii fiscale. De asemenea, la majorarea importului a contribuit și creșterea consumului final al gospodăriilor casnice (+1,8 la sută în termeni reali față de semestrul I 2018), determinată atât de creșterea veniturilor salariale și a remiterilor personale (deși creșterea remiterilor a fost modestă), cât și de majorarea substanțială a volumului de credite noi de consum acordate rezidenților de către băncile licențiate (+33,6 la sută comparativ cu prima jumătate a anului 2018). Sub influența factorilor menționați, importurile de bunuri s-au majorat ca volum fizic (+5,1 la sută în trimestrul I 2019 și +6,0 la sută în trimestrul II 2019), însă prețurile la bunurile importate au scăzut (-2,1 și -3,4, respectiv). Din cauza că prețurile bunurilor importate au scăzut într-o măsură mai mică decât prețurile bunurilor exportate, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri și-a continuat tendința de înrăutățire față de perioada similară a anului precedent, mai lentă însă în trimestrul II în raport cu trimestrul I al anului 2019.

Impactul cumulat al acestor evoluții a fost un deficit comercial în creștere, neacoperit de remiteri sau alte venituri externe, care a creat presiuni asupra cursului de schimb al leului.

În contul financiar al balanței de plăți au fost înregistrate mai multe evoluții semnificative, în special

creșterea considerabilă a intrărilor nete de capital sub formă de investiții străine directe (în special, în trimestrul II 2019), care pe parcursul primelor șase luni ale anului 2019 au constituit 8,1 la sută relativ la PIB. Cu toate acestea, majorarea intrărilor de investiții directe nu a avut o contribuție resimțită în calitate de sursă de finanțare a deficitului de cont curent, fiind parțial contrabalansată de sporirea concomitentă a ieșirilor de capital sub formă de credite comerciale și avansuri.

O altă evoluție a fost reluarea creditării externe în trimestrul II 2019, după suspendarea parțială a acesteia la începutul anului în contextul incertitudinii legate de alegerile parlamentare. Concomitent, rambursările de împrumuturi primite anterior au înregistrat valori echivalente cu tragerile noi, astfel încât impactul net al împrumuturilor externe a fost nesemnificativ.

Efectiv, în prima jumătate a anului 2019, principala sursă de acoperire a necesarului de finanțare au fost activele sub formă de numerar și depozite ale populației, urmate de activele oficiale de rezervă ale BNM.

În semestrul I 2019, soldul **contului curent** al balanţei de plăţi a Republicii Moldova a înregistrat un deficit de 550,77 mil. USD (din care 311,74 mil. USD – în trimestrul II 2019), care s-a adâncit cu 10,9 la sută comparativ cu cel consemnat în ianuarie-iunie 2018. Raportat la PIB, deficitul contului curent a constituit 10,6 la sută (față de 10,1 la sută în semestrul I 2018). Sursa deficitului contului curent a fost comerțul exterior cu bunuri, celelalte componente înregistrând solduri excedentare.

Deficitul *comerţului cu bunuri* a constituit 1 582,10 mil. USD (din care 881,30 mil. USD în trimestrul II 2019), aprofundându-se cu 5,0 la sută, deoarece importurile au crescut mai mult (+3,9 la sută) decât exporturile (+2,2 la sută), comparativ cu semestrul I 2018.

În exporturile de bunuri au predominat, ca de obicei, produsele agroalimentare (în scădere cu 0,2 la sută comparativ cu ianuarie-iunie 2018) cu o pondere de 56,0 la sută din total. În structura importurilor de bunuri au prevalat produsele minerale (în creștere cu 3,9 la sută comparativ cu prima jumătate a anului 2018), cu o pondere de 18,1 la sută.

Majorarea soldului pozitiv al balanţei *serviciilor* cu 28,2 la sută până la 196,82 mil. USD (din care 99,45 mil. USD în trimestrul II 2019) s-a datorat creșterii exporturilor cu 8,7 la sută, în raport cu perioada similară a anului precedent. În cadrul acestora, s-au majorat semnificativ exporturile de servicii de prelucrare a materiei prime (cu 42,6 la sută) și de informatică (+31,3 la sută). Concomitent, importurile de servicii au crescut cu 3,1 la sută. Sporirea importurilor de servicii a rezultat, preponderent, din creșterea importurilor de servicii de călătorii (+4,4 la sută) și de transport (+3,9 la sută).

Excedentul *veniturilor primare* a crescut în ianuarie-iunie 2019 cu 14,0 la sută față de perioada similară a anului precedent, până la 286,06 mil. USD (din care 187,04 mil. USD – în trimestrul II 2019). Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți s-a majorat cu 3,1 la sută, până la nivelul de 466,72 mil. USD. Concomitent, ieșirile de venituri primare au scăzut cu 6,8 la sută, în principal ca rezultat al diminuării cu 6,7 la sută a veniturilor din investiții spre plată în favoarea nerezidenților.

Soldul pozitiv al *veniturilor secundare* a constituit 548,45 mil. USD (din care 283,07 mil. USD – în trimestrul II 2019), scăzând cu 9,6 la sută comparativ cu ianuarie-iunie 2018. Cu toate că transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 2,7 la sută și au constituit 451,63 mil. USD, la diminuarea excedentului veniturilor secundare a contribuit scăderea volumului asistenței tehnice și al granturilor primite de toate sectoarele în cadrul cooperării internaționale cu 33,8 la sută comparativ cu ianuarie-iunie 2018, până la nivelul de 52,85 mil. USD. De asemenea, la diminuarea excedentului a contribuit și creșterea cu 22,5 la sută a transferurilor personale de la rezidenți la nerezidenți (debit), care în prima

jumătate a anului 2019 au constituit 45,07 mil. USD.

Remiterile personale primite de rezidenții Republicii Moldova în prima jumătate a anului 2019 au constituit 871,36 mil. USD (+2,9 față de semestrul I 2018), ceea ce reprezintă 16,8 la sută relativ la PIB (-0,5 p.p. față de ianuarie-iunie 2018 din cauza PIB-ului în creștere). Majorarea remiterilor personale a fost determinată, preponderent, de creșterea fluxurilor din țările UE (+19,1 la sută față de perioada similară a anului precedent). Concomitent, fluxurile din CSI au scăzut cu 12,6 la sută, în principal din cauza deprecierii rublei rusești. Remiterile personale din alte țări s-au redus cu 1,6 la sută.

Contul de capital a consemnat un sold negativ de 24,70 mil. USD (din care 11,92 mil. USD – în trimestrul II 2019), care s-a deteriorat cu 65,3 la sută față de semestrul I 2018. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (33,23 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 8,53 mil. USD.

Suma soldurilor **contului curent şi contului de capital** denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanţare** externă a constituit 575,47 mil. USD (11,1 la sută în raport cu PIB).

Contul financiar pe parcursul primelor șase luni ale anului 2019 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 669,17 mil. USD (din care 383,65 mil. USD – în trimestrul II 2019) ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 373,83 mil. USD generate de tranzacţiile efective, concomitent cu scăderea netă a activelor financiare externe ale rezidenților cu 295,34 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită creșterii nete a angajamentelor sub formă de *investiții directe* cu 419,74 mil. USD. Valoarea participațiilor la capital (altele decât reinvestirea profiturilor) în posesia nerezidenților a crescut, în ianuarie-iunie 2019, ca urmare a tranzacţiilor efective, cu 376,77 mil. USD; reinvestirea profiturilor a fost evaluată la 46,59 mil. USD, iar rambursările nete de datorii față de investitorii străini direcți – la 3,62 mil. USD.

De asemenea, la pasivele sub formă de *împrumuturi* externe au fost înregistrate trageri nete în sumă de 3,52 mil. USD (trageri – 228,12 mil. USD, rambursări – 224,60 mil. USD). Administrația publică, inclusiv cea locală, a contractat în prima jumătate a anului 2019 împrumuturi externe noi în valoare de 69,97 mil. USD (din care 65,89 mil. USD – în trimestrul II 2019), creditorii fiind: Banca Europeană de Investiții – 47,47 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 8,76 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 7,34 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 2,30 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 2,10 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 2,00 mil. USD. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 59,24 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a rambursat 27,88 mil. USD din împrumuturile contractate anterior de la FMI. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 8,70 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 29,37 mil. USD.

Concomitent, pasivele au scăzut cu 47,28 mil. USD ca urmare a stingerii nete de către rezidenți a angajamentelor sub formă de credite comerciale și avansuri primite anterior de la partenerii nerezidenți.

Pasivele sub formă de *numerar și depozite* au înregistrat o diminuare netă cu 2,67 mil. USD.

Diminuarea ***activelor*** financiare a fost determinată de scăderea netă a activelor sub formă de *numerar și depozite* cu 187,86 mil. USD (din care activele băncilor licențiate au crescut cu 58,47 mil. USD, iar activele altor sectoare s-au redus cu 246,33 mil. USD).

De asemenea, la diminuarea activelor financiare totale a contribuit scăderea netă a *activelor oficiale de rezervă* ale BNM cu 87,18 mil. USD în prima jumătate a anului 2019.

Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 43,95 mil. USD la *creditele comerciale și avansurile* acordate lor anterior de către rezidenții moldoveni, diminuând astfel activele financiare externe.

Totodată, au crescut cu 21,81 mil. USD activele externe ale rezidenților sub formă de *investiții directe*, constituite, preponderent, din participațiile în capitalul întreprinderilor afiliate din străinătate.

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova, la 30.06.2019, a constituit -4 552,53 mil. USD, soldul debitor aprofundându-se față de sfârşitul anului 2018 cu 8,4 la sută.

Activele financiare externe au însumat 5 392,98 mil. USD, în scădere cu 2,7 la sută de la începutul anului, iar pasivele – 9 945,51 mil. USD, în creştere cu 2,1 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 54,2 la sută, fiind în descreștere cu 2,7 p.p. față de situația de la finele anului 2018.

În prima jumătate a anului 2019, stocul *activelor oficiale de rezervă* s-a diminuat cu 2,7 la sută comparativ cu stocul de la începutul anului, constituind 2 913,71 mil. USD la 30.06.2019. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,4 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 140,8 la sută); acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 87,2 la sută) etc.

Stocul angajamentelor sub formă de *investiții directe* a totalizat 4 486,61 mil. USD (în creștere cu 7,6 la sută de la începutul anului), reprezentând 45,1 la sută din totalul pasivelor externe. Stocul pasivelor sub formă de *împrumuturi* (cu excepția celor intragrup) a rămas aproape neschimbat față de 31.12.2018 și a constituit 3 404,86 mil. USD, ceea ce reprezintă 34,2 din totalul angajamentelor externe.

Datoria externă brută a Republicii Moldova a scăzut față de începutul anului cu 1,5 la sută în valoare absolută. La 30.06.2019 aceasta a înregistrat 7 351,60 mil. USD, ceea ce constituie 63,0 la sută raportat la PIB (-2,2 p.p. față de 31.12.2018).

Datoria externă publică şi public garantată a reprezentat 26,2 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1 927,41 mil. USD (-0,6 la sută de la începutul anului). *Datoria externă privată negarantată* s-a cifrat la 5 424,19 mil. USD, diminuându-se cu 1,8 la sută față de 31.12.2018.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine *datoriei pe termen lung* (71,9 la sută), care a constituit 5 282,39 mil. USD la 30.06.2019, rămânând aproximativ la același nivel ca și la începutul anului. *Datoria externă pe termen scurt* a scăzut cu 4,6 la sută pe parcursul primelor șase luni ale anului 2019 și a constituit 2 069,21 mil. USD.

Mai multe detalii privind evoluţia conturilor internaţionale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanța de plăți pentru trimestrul II 2019 (date provizorii) [3]
- Poziția investițională internațională la sfârșitul trimestrului II 2019 (date provizorii) [4]
- Datoria externă brută la sfârșitul trimestrului II 2019 (date provizorii) [5]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți [6]
- Poziția investițională internațională [7]
- Datoria externă [8]

See also

Tags

Balanţa de Plăţi [9]

Datoria Externă [10]

Poziţia Investiţională Internaţională [11]

statistics [12]

evoluția conturilor internaționale [13]

conturile [14]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/59491

Related links:

[1] https://bnm.md/files/CI_2019_q2_1.pdf [2] https://bnm.md/files/CI_dashboard_2019_2.pdf [3] https://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-trimestrul-ii-2019-date-provizorii [4] https://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-ii-2019-date-provizorii [5] https://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-ii-2019-date-provizorii [6] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [7] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [8] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [9] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [10] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [11] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [12] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [13] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [14] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile